

AIPPI 2021 Marka Konu Sorusu: Kamu Düzeni ve Genel Ahlaka Aykırı Marka Başvurularının Tescil Edilebilirliği

Pandeminin etkilerinin yoğun olarak devam ettiği günümüzde AIPPI 2021 Dünya Kongresi geçen yıl olduğu gibi Ekim ayında yine çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. Pandemi sonrası çevrimiçi toplantılar için artık yeni normalimiz demek sanırım çok da yanlış olmaz. Günümüzün doğal bir parçası haline gelen çevrimiçi toplantılarda artık hepimiz ustalaştık ve ilk zamanların acemiliğini attık. Bu nedenle AIPPI 2021 Kongresinin genel olarak verimli ve sorunsuz geçtiğini söyleyebiliriz.

Bu yıl marka çalışma grubumuzun sorusu “Kamu Düzeni ve Genel Ahlaka Aykırı Marka Başvurularının Tescil Edilebilirliği” olarak belirlenmişti. Çalışma sorusu kapsamında kamu düzeni ve genel ahlaka aykırı markaların tescil edilebilirliği ve bu gerekçelere dayanan ret ve hükümsüzlük uygulamalarını inceledik.

Kamu düzeni ve genel ahlak kavramları dünya çapında farklı kültürel, dini ve politik değerlere göre değişkenlik göstermektedir. Farklı yargı alanlarının farklı değerleri olsa da; AIPPI, bu ret ve hükümsüzlük gerekçelerinin uyumlu hale getirilip getirilemeyeceğini araştırmanın faydalı olacağını düşündüğü için bu konu özelinde çalışmalar yapılmasına karar vermiştir. Bizler de Türkiye Grubu olarak bu çalışmalara katkı sunmaya çalıştık.

Günümüzde marka koruması ile ifade özgürlüğü arasındaki çatışmaların arttığı da göz önüne alındığında güncel ve önemli bir başlığın üzerinde çalışmak ve farklı ülkelerdeki meslektaşlarımızın uygulama ve bakış açılarını gözlemlemek bizim için de keyifli bir çalışma oldu.

Kongre boyunca 40 ülkeden katılım sağlayan meslektaşlarımızla birlikte grup toplantıları yapıldı ve çevrimiçi oylamalar ile harmonize yönergeler oluşturuldu.

Türkiye ulusal grubu olarak öncelikle aramızda çevrimiçi toplantılar yaparak gelen çalışma sorularını, mevzuatımıza uygun olarak yanıtladık ve uluslararası gruba ilettik. Sonrasında tüm ülkelerden gelen yanıtlar uluslararası grup tarafından derlendi. Derleme sonucu ortaya çıkan yanıtlar için ulusal grup moderatörlerinin katıldığı çevrimiçi toplantılar ile oylamalar yapıldı. Biz de bu çevirim içi toplantılara katılarak hem grubumuz adına önerilerimizi sunduk hem de taslak yönergeler için Türkiye Grubu adına oy kullandık. Kongre’de ise tüm ülke delegelerinin katılımları ile yönerge görüşüldü ve yine çevrimiçi olarak yapılan oylamaların neticesinde Genel Kurul tarafından Nihai Yönerge (Final Resolution) kabul edildi.

Nihai Yönerge ile ilgili önemli başlıkları aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz:

- Kamu düzenine aykırı olan markalar reddedilmeli veya hükümsüz kılınmalıdır.
- Ahlaka aykırı markalar reddedilmeli veya hükümsüz kılınmalıdır;
- Bir markanın kamu düzenine ve ahlaka aykırı kabul edilmesi için, ilgili markanın karşılaşılabileceği bağlam dikkate alınarak, ortalama duyarlılık ve hoşgörü eşliğine sahip makul bir kişinin bakış açısıyla değerlendirilmesi gerekir.
- Kamu düzeni ve ahlaka ilişkin görüşler dinamiktir ve zaman içinde değişebilir.
- Kamu düzeni ve ahlakına ilişkin gerekçeler, bölgenin her yerindeki insanların görüşlerine göre değerlendirilmelidir. Kamu düzenine veya azımsanamayacak büyüklükteki bir topluluğun veya coğrafi alanın kabul gören ahlak ilkelerine aykırı olan markalar reddedilmeli veya hükümsüz ilan edilmelidir.

Yönergenin İngilizce tam metnine aşağıdaki linkten ulaşılması mümkündür: <https://aippi.soutron.net/Portal/DownloadImageFile.ashx?fieldValueId=5205>

*Patent ve Marka Vekili, Ankara Patent Bürosu, gonca.adali@ankarapatent.com